

Bosnia and Herzegovina
Federation of Bosnia and Herzegovina
CANTON SARAJEVO
Ministry of Internal Affairs

Broj:01-02-1-557/19
Sarajevo, 12.02.2019. godine

SKUPŠTINA KANTONA SARAJEVO
n/r predsjedavajućeg Skupštine

PREDMET: Odgovor na zastupničko pitanje zastupnika Stojanović Igora, dostavlja se,-

U skladu sa članom 219. stav 3. Poslovnika Skupštine Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo"-Drugi novi prečišćeni tekst br. 41/12, 15/13, 47/13, 47/15 i 48/16), u prilogu u printanoj i elektronskoj formi dostavljamo odgovor na zastupničko pitanje koje je na Trećoj radnoj sjednici Skupštine Kantona Sarajevo održanoj dana 23.01.2019. godine postavio zastupnik Igor Stojanović.

Odgovor:

„Mjeru policijskog upozorenja izriče policijski službenik sa posebnim znanjima iz oblasti prava djeteta i maloljetničkog prestupništva uz odobrenje tužioca ukoliko je maloljetni učinilac krivičnog djela počinio krivično djelo za koja je propisana novčana kazna ili kazna zatvora do tri godine. Da bi se primijenila ova mjera, potrebno je da su kumulativno ispunjeni sljedeći uslovi: da maloljetnik priznaje krivično djelo, da je priznanje dato slobodno i dobrovoljno, da postoji dovoljno dokaza da je maloljetnik učinio krivično djelo i da prema maloljetniku nije ranije izricano policijsko upozorenje, odgojna preporuka ili druga krivična sankcija. Međunarodni standardi upućuju na to da se odgovarajućim zakonodavstvom u cilju pomoći policiji trebaju dati ovlašćenja da djecu (dijete = osoba starosti do 18 godina–kriterij Konvencije o pravima djeteta) u sukobu sa zakonom preusmjeravaju od formalnog sistema krivičnog pravosuđa. Pekinško pravilo 11.2. preporučuje da, između ostalog, policija treba biti ovlašćena da rješava slučajeve maloljetnika po svom nahodjenju, bez pribjegavanja formalnim raspravama, a u skladu sa kriterijumima utvrđenim za te potrebe u dotičnim pravnim sistemima, kao i skladu sa principima utvrđenim ovim pravilima. Pored međunarodnih standarda, mjera policijskog upozorenja svoj osnov za primjenu ima u domaćim propisima, i to u Zakonu o zaštiti i postupanju sa djecom i maloljetnicima u krivičnom postupku u

web: <http://mup.ks.gov.ba>
e-mail: ministar@mup.ks.gov.ba
Tel: + 387 (0)33 286-701, 286-702,
Fax: + 387 (0)33 226-445
Sarajevo, La Benevolencije 16

FBIH („Službene novine Federacije BiH“, broj 7/14) i Pravilniku o primjeni mjere policijskog upozorenja („Službene novine Federacije BiH“, broj 90/15).

Ministarstvo unutrašnjih poslova Kantona Sarajevo je, u okviru svojih nadležnosti ali i obaveza proisteklih iz: „Akcionog plana za prevenciju maloljetničkog prijestupništva i rad sa maloljetnicima u kontaktu sa pravosudnim sistemom u Kantonu Sarajevo 2017.-2019. godine“, u saradnji sa drugim ministarstvima i uz podršku UNICEF BIH provelo sistemsku i kontinuiranu obuku kroz osam visoko specijaliziranih radionica na temu policijskog upozorenja i načina njegovog izricanja:

1. Modeli primjene alternativnih mjera za maloljetne izvršioce krivičnih djela sa posebnim osvrtom na policijsko upozorenje (28-29. 05.2015);
2. Djeca i mladi u kontaktu sa zakonom: napredni interaktivni trening (10-11.12.2015.);
3. Uspješna primjena zakona o zaštiti i postupanju s djecom i maloljetnicima u krivičnom postupku (28 -29.10.2016);
4. Zaštita i postupanju s djecom u riziku i djecom u sukobu sa zakonom (policijsko upozorenje): Predstavljanje dobrih praksi iz BiH (06-07.11.2017);
5. Uspješna primjena policijskog upozorenja (31.05.2018 - 01.06.2018);
6. Praksa rada s djecom po odredbama Zakona o zaštiti i postupanju s djecom i maloljetnicima (policijsko upozorenje), (12.10.2018);
7. Praksa rada s djecom po odredbama Zakona o zaštiti i postupanju s djecom i maloljetnicima (praktični primjeri policijskog upozorenja) (14.11.2018);
8. Uspješna primjena policijskog upozorenja (predavači policijski službenici Kantona Sarajevo i Policija Istočnog Sarajeva),(27.12.2018 - 28.12.2018), na kojima je obučeno ukupno 47 policijskih službenika.“

Odgovor s osvrtom na primjenu u Kantonu Sarajevo Zakona o zaštiti i postupanju sa djecom i maloljetnicima u krivičnom postupku FBiH pripremila je Uprava policije Ministarstva unutrašnjih poslova Kantona Sarajevo, koji u prilogu akta dostavljamo.

Prilog:

- Akt Uprave policije broj.02/3-3-04-16-699/19 od 07.02.2019. godine.
- CD;

Dostaviti:

1. Naslovu;
2. Stručna služba Vlade Kantona Sarajevo;
3. a/a.

web: <http://mup.ks.gov.ba>
e-mail: ministar@mup.ks.gov.ba
Tel: + 387 (0) 33 286-701, 286-702,
Fax: + 387 (0) 33 226-445
Sarajevo, La Benevolencije 16

01-7

08-02-2019
325/19

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
KANTON SARAJEVO
MINISTARSTVO UNUTRAŠNJIH POSLOVA
UPRAVA POLICIJE
Sektor kriminalističke policije
SARAJEVO

Broj:02/3-3-04-16-699 /19
Sarajevo, 07.02.2019. godine

MUP KANTONA SARAJEVO
- Ministru -

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
KANTON SARAJEVO
MINISTARSTVO UNUTRAŠNJIH POSLOVA
SARAJEVO

Prilomljeno		08-02-2019	
Broj lista	Broj lista	Broj lista	Broj priloga
01	021-557		640

10x-111
62112

PREDMET: Zastupničko pitanje, odgovor, d o s t a v l j a s e;

VEZA: Vaš akt broj 01-02-01-557/19 od dana 04.02. 2018. godine i

U vezi akta broj i i datum gornji, obaviještavamo Vas da je Zakonom o zaštiti i postupanju sa djecom i maloljetnicima u krivičnom postupku FBiH ("Službene novine FBiH", broj 7/14) u članu 23. propisana mjera "Polijsko upozorenje", a također Pravilnikom o primjeni mjere policijskog upozorenja ("Službene novine Federacije BiH", broj 90/15) propisane su procedure izricanja mjere policijsko upozorenje.

Uprava policije MUP-a Kantona Sarajevo je izrekla jednu mjeru policijsko upozorenje 2016. godine za krivično djelo nasilje u porodici.

Od početka primjene Zakona Uprava policije MUP-a Kantona Sarajevo se obraćala relevantnim institucijama i ukazivala na probleme prilikom izricanja mjere policijsko upozorenje (kratak rok za izricanje, branioci sa posebnim znanjem, vođenje evidencija i dr.), te je također, dostavljen akt MUP-a Kantona Sarajevo upućen prema Vladi Kantona Sarajevo broj 02/2-3-1217/16 od 14.06.2016. godine kojim su zatražene Izmjene i dopune Zakona.

S tim u vezi, posebno se mogu istaći sljedeći problemi koji se javljaju kod izricanja mjere policijskog upozorenja:

Kada je u pitanju član 23. Zakona (Polijsko upozorenje) postoji dosta nejasnoća u vezi navedenog člana.

Stav (2) Policijsko upozorenje može se izreći pod sljedećim uvjetima:

- a) da maloljetnik priznaje krivično djelo;
- b) da je priznanje dato slobodno i dobrovoljno;
- c) da postoji dovoljno dokaza da je maloljetnik učinio krivično djelo;
- d) da prema maloljetniku nije ranije izricano policijsko upozorenje, primjenjenja odgojna preporuka ili izricana krivična sankcija.

Članom 77. Zakona je propisano da maloljetnik mora imati branioca sa posebnim znanjem u toku cijelog postupka. U praksi se najčešće dešava da se na rješenje suda o postavljanju branioca, nakon dostavljenog prijedloga od strane policije, čeka po nekoliko mjeseci. Također, najčešći problem koji se javlja u praksi je da se prilikom ispitivanja osumnjičenih maloljetnika, branioci pozivaju na zakonsko pravo osumnjičenih, tj. sugeriše se maloljetnicima da se "brane šutnjom", čime se odmah eliminiše kumulativni uvjet za izricanje policijskog upozorenja, iz gore navedene tačke a).

U tački d) nije definisano na koji će se način voditi evidencije o izricanju policijskog upozorenja i da li se ranije izricanje policijskog upozorenja (kao kumulativni uvjet za izricanje policijskog upozorenja), odnosi samo na Kanton Sarajevo ili na područje Federacije BiH.

Potrebno je istaknuti činjenicu da je Zakon odredio u članu 88. stav 4. (Radnje postupanja ovlaštene službene osobe prilikom izricanja policijskog upozorenja) da "*ovlaštena službena osoba nakon što u roku 24 sata ispita maloljetnika i prikupi dokaze, uz službeni izvještaj može tužitelju dostaviti i obrazloženi prijedlog da se maloljetnik za konkretan slučaj samo upozori.*"

Ovom zakonskom odredbom je definisano da za izricanje policijskog upozorenja (uz poštivanja svih kumulativnih uvjeta za njegovo izricanje), ovlaštena službena osoba ima 24 sata, što predstavlja vrlo složen proces i zahtjeva mnogo kadrovskih i materijalnih resursa za njegovo provođenje, u prvom redu adekvatne prostorije za razgovor sa maloljetnikom, obzirom da se radi u najblažem obliku postupanja prema maloljetnom počiniocu krivičnih djela.

- Pored navedenog, u skladu sa Zakonom (član 87. stav 2.) potrebno je da policijski službenici prije pokretanja pripremnog postupka za djelo koje se maloljetniku stavlja na teret dostave socijalnu anamnezu od nadležnog organa, kada su ispunjeni uvjeti za izricanje mjere policijskog upozorenja. Prema našim podacima, Centri za socijalni rad u Kantonu Sarajevo ne posjeduju jedinstvenu bazu podataka na nivou Kantona, jer se evidencije vode u Centrima za socijalni rad pri općinama, a donošenje socijalne anamneze za bilo koje lice je složen proces i podrazumjeva proces koji nije moguće tehnički, niti fizički izvesti za period od 24 sata.

U cilju pronalaska sistemskih rješenja Uprava policije MUP-a Kantona Sarajevo poduzela je sljedeće mjere i radnje u cilju realizacije mjere policijsko upozorenje:

1. Uprava policije MUP-a Kantona Sarajevo je, nakon dobivanja saglasnosti od Agencije za zaštitu ličnih podataka BiH, izvršila štampanje i dostavu "Evidencije o policijskom upozorenju", te sve policijske uprave i Sektor kriminalističke policije raspolažu sa predmetnom pisanom evidencijom.

Prema dostupnim informacijama, Uprava policije MUP-a Kantona Sarajevo je jedina policijska agencija u BiH koja ima zvaničnu pismenu evidenciju.

2. Na osnovu ranijih inicijativa Uprave policije MUP-a Kantona Sarajevo, FMUP je u saradnji sa UNICEF-om pokrenuo idejni projekat za izradu baze podataka za maloljetničko prijestupništvo u FBiH, te su održani radno-konsultativni sastanci sa predstavnicima FMUP-a i Kantonalnog centra za socijalni rad, kako bi se pristupilo kreiranju centralne baze evidencija za maloljetničko prijestupništvo. Prema dostupnim informacijama, FMUP je izradio Priručnik za bazu o maloljetnicima i dostavio ga UNICEF-u na odobrenje u protekloj godini.

3. Dana 16.11.2018. godine održan je sastanak Tima za implementaciju Akcionog plana za prevenciju maloljetničkog prijestupništva i rad sa maloljetnicima u sukobu sa zakonom 2017.-2019. godine, kojom prilikom su od strane Ministarstva za rad, socijalnu politiku, raseljena lica i izbjeglice Kantona Sarajevo, članovi Tima upoznati o informacijskom sistemu "SOTAC" u kojoj bi se vodili svi podaci vezani za maloljetne delinkvente, policijska upozorenja, mjere, prekršaji i sankcije, što bi činilo jedinstvenu bazu podataka. Predmetnu bazu SOTAC koristi JU "Kantonalni centar za socijalni rad" i ista bi mogla biti dostupna Upravi policije Kantona Sarajevo, Kantonalnom tužilaštvu Kantona Sarajevo, kao i sudovima u Sarajevu i drugim relevantnim institucijama, ali sa ograničenim pristupom.

S tim u vezi, Tim za implementaciju je donio zaključak da Ministarstvo za rad socijalnu politiku raseljena lica i izbjeglice Kantona Sarajevo organizuje sastanak sa predstavnicima organa / institucija koji su nosioci aktivnosti iz Akcionog plana, kako bi isti bili upoznati sa prijedlogom Tima i dali svoje mišljenje/ saglasnost o izradi baze podataka SOTAC.

S obzirom da su članovi Tima iz Uprave policije MUP-a Kantona Sarajevo i Kantonalnog tužilaštva Kantona Sarajevo zatražili više informacija o predmetnoj bazi, zaštićenosti mreže podataka, mogućnosti tehničkog umrežavanja sa "JU Kantonalni centar za socijalni rad", zatraženo je da se organizuje sastanak na nivou potpisnika Akcionog plana na kome bi bilo prisutno i informatičko-tehničko osoblje iz predmetnih institucija, radi donošenja odluke o korištenju informacione baze SOTAC. Navedena baza SOTAC bi znatno olakšala i ubrzala rad policijskih službenika koji rade sa maloljetnicima u sukobu sa zakonom, a posebno prilikom izricanja mjere policijsko upozorenje i drugih radnji u skladu sa Zakonom o zaštiti i postupanju sa djecom i maloljetnicima u krivičnom postupku FBiH.

Ministarstvo za rad socijalnu politiku, raseljena lica i izbjeglice Kantona Sarajevo i Tim za implementaciju Akcionog plana za prevenciju maloljetničkog prijestupništva i rad sa maloljetnicima u kontaktu sa pravosudnim sistemom u Kantonu Sarajevo 2017.-2019. godine planiraju u februaru 2019. godine održati sastanak i aktivirati uspostavljanje baze SOTAC.

4. U cilju stimulisanja policijskih službenika Uprave policije MUP-a Kantona Sarajevo za izricanje mjere policijsko upozorenje održano je više edukacija na temu "Uspješna primjena policijskog upozorenja", gdje su policijski službenici dobili potrebna znanja i iskustva za izricanje policijskog upozorenja, te se u narednom periodu planira i dalja edukacija iz ove oblasti. Osim navedenog, Uprava policije MUP-a Kantona Sarajevo u okviru Permanentne i Napredne obuke policijskih službenika svake godine redovno obrađuje temu koja se odnosi na maloljetničko prijestupništvo, u sklopu koje se obrađuje i mjera policijsko upozorenje, a sve u cilju da se svi policijski službenici senzibiliziraju za rad sa maloljetnicima, te da usvajaju nova znanja iz navedene oblasti.

Ujedno vas obavještavamo da je donošenjem Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji Ministarstva unutrašnjih poslova Kantona Sarajevo, uspostavljena nova organizaciona struktura u Upravi policije za oblast maloljetničkog prijestupništva, kojom je na sistemski način utvrđen i propisan rad sa maloljetnicima (koordinator za maloljetničko prijestupništvo, istražitelji za maloljetničko prijestupništvo, psiholog, koordinator za rad policije u zajednici, policajci u zajednici). Također, Uprava policije MUP-a Kantona Sarajevo je, nakon završene procedure javne nabavke, nabavila šest (6) kompleta opreme za audio - vizuelno snimanje, a ista trenutno nije instalirana dok se ne obezbijede adekvatne prostorije za rad sa maloljetnicima. Osim navedenog, Uprava policije MUP-a Kantona Sarajevo aktivno radi na implementaciji Akcionog plana za prevenciju maloljetničkog prijestupništva i rad sa maloljetnicima u kontaktu sa pravosudnim sistemom u Kantonu Sarajevo 2017.-2019. godine, što je dosta doprinjelo smanjenju broja maloljetnih izvršilaca krivičnih djela u Kantonu Sarajevo.

U vezi gore navedenog, vidljivi su sistemski napori i opredjeljenost Uprave policije MUP-a Kantona Sarajevo u primjeni restorativne pravde za djecu u sukobu sa zakonom.

Smatramo da će u narednom periodu, nakon uspostavljanja baza podataka na nivou Kantona Sarajevo i Federacije BiH, i rješavanja određenih tehničkih pitanja (adekvatne prostorije i dr.) policijski službenici Uprave policije MUP-a Kantona Sarajevo aktivnije izricati mjeru policijsko upozorenje u skladu sa Zakonom, kada postoje zakonski uvjeti za izricanje istoga, jer se radi o najboljem interesu djeteta.

POLICIJSKI KOMESAR
[REDACTED]
Mevludin Halilović